

1. Määritä seuraavan matriisin ominaisarvot ja ominaisvektorit:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 6 \end{pmatrix}.$$

2. Matriisilla

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 4 & -1 & 6 \\ 2 & 1 & 6 \\ 2 & -1 & 8 \end{pmatrix}$$

on ominaisarvo $\lambda = 2$. Mikä on tätä ominaisarvoa vastaava ominaisavaruus?

3. (a) Millainen pitää matriisin \mathbf{A} olla, jotta sillä voi olla ominaisarvo $\lambda = 0$?
(b) Onko totta: Matriisi on singulaarinen \Leftrightarrow jokin sen ominaisarvo on nolla.

4. Etsi matriisi \mathbf{U} , joka diagonalisoi matriisin

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 2 & -3 & 3 \\ -3 & 2 & 3 \\ 3 & 3 & 2 \end{pmatrix}$$

eli $\mathbf{U}^{-1}\mathbf{A}\mathbf{U} = \text{diag}(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$, missä λ_i :t ovat \mathbf{A} :n ominaisarvoja.

5. (a) Millä reaalisten vakioiden a ja b arvoilla matriisi

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1/2 & a \\ b & 1/2 \end{pmatrix}$$

on ortogonaalinen?

(b) Miten edellä saaduilla a :n ja b :n arvoilla matriisia \mathbf{A} vastaava lineaarikuvaus $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ kuvaa yksikkövektorit $\hat{\mathbf{i}}_1 = (1 \ 0)^T$ ja $\hat{\mathbf{i}}_2 = (0 \ 1)^T$?

Lisätehtävä: Osoita (yleisemmin), että ortogonaalimatriisia vastaava lineaarikuvaus säilyttää sisätulon ja siten myös ortogonaalisuuden ja normit.

6. (a) Määritä matriisin (voit käyttää jotain symbolisen matematiikan ohjelmistoa tässä kohdassa)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 3 & 2 & -4 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

ominaisarvot ja ominaisvektorit. (b) Laske sitten saamaasi tulosta hyödyntäen \mathbf{A}^4 .

Tarkistus: Ominaisvektorit ovat $(1 \ 1 \ 0 \ 1)^T$, $(-1 \ 0 \ 1 \ 0)^T$, $(2 \ 0 \ 0 \ 1)^T$, $(0 \ 1 \ 0 \ 0)^T$.

7. Etsitään ensimmäisen kertaluvun lineaarisen differentiaaliyhtälöryhmän (kytketyt differentiaaliyhtälöt, tavallinen tilanne fysiikassa)

$$\begin{cases} x'_1(t) = a_{11}x_1(t) + a_{12}x_2(t) + \dots + a_{1n}x_n(t) \\ x'_2(t) = a_{21}x_1(t) + a_{22}x_2(t) + \dots + a_{2n}x_n(t) \\ \vdots \\ x'_n(t) = a_{n1}x_1(t) + a_{n2}x_2(t) + \dots + a_{nn}x_n(t) \end{cases},$$

missä a_{ij} :t ovat reaalisia vakioita, ratkaisua $x_1(t), x_2(t), \dots, x_n(t)$. Differentiaaliyhtälöryhmä voidaan kompaktisti kirjoittaa vektorein ja matriisein: $\mathbf{x}'(t) = \mathbf{A}\mathbf{x}(t)$. Osoita, että ratkaisuyrite $\mathbf{x}(t) = \mathbf{v}e^{\lambda t}$, missä \mathbf{v} on matriisin \mathbf{A} ominaisarvoon λ kuuluva ominaisvektori, tuottaa ratkaisun. Millaisia (fysikaalisesti) ovat ratkaisut, jotka vastaavat imaginaarisia ominaisarvoja? Jos \mathbf{A} on diagonalisoituva, päästään similariteetti-muunnoksen matriisilla koordinaateista \mathbf{x} koordinaatteihin \mathbf{y} . Miltä yhtälöryhmä näyttää uusissa koordinaateissa?

Huom: Kopassa on kolmenlaista esimerkkimateriaalia, jota on hyvä katsoa, etenkin jos ei ole ollut luennoilla, laskuharjoituksissa tai ohjauksissa mutta muutenkin: Materiaali-kansiossa luento-esimerkit, Harjoitukset-kansiossa harjoitusmalliratkaisut, Ohjaukset-kansiossa ohjaustehtävien vastaukset. Nämä yhdessä muodostavat varsin kattavan esimerkkimateriaalin kurssille. Soveltavia tehtäviä, joiden kaltaisia ei vaadita tenteissä, on tyyppillisesti harjoituskertojen viimeisinä tehtävinä.